

Grote Zilverreigers en hun slaappleatsen in De Kempen

Robert Kastelijn

Zo'n kleine 15 jaar geleden was de Grote Zilverreiger in onze regio nog best een schaarse verschijning. Zo rond de eeuwwisseling namen de aantallen zichtbaar toe. En al niet snel daarna werd door een landelijk coördinator het idee geopperd om eens op diverse locaties in Nederland, een check te doen om te zien waar die Grote Zilverreigers nu hun slaappleatsen hadden.

Foto: Jacques van Kessel

Sinds de winter van 2004/2005 tellen we in De Kempen met verschillende enthousiaste tellers de slaappleatsen van Grote Zilverreigers. Inmiddels kennen we zo'n 12 slaappleatsen die, veelal gedurende het winterhalfjaar, wisselend bezet zijn. Die bezettingsgraad hangt af van verschillende factoren.

Bij tellingen in maart en oktober speelt de (tijdelijke) aanwezigheid van doortrekkers van en naar overwinteringsgebieden een rol.

Tijdens tellingen in december, januari en februari is aanwezigheid van ijs en de bedekkingsgraad daarvan op open water soms een bepalende factor voor aanwezigheid op slaappleatsen. **Momenteel zijn de 12 bekende slaappleatsen in De Kempen:** Visvijvers Bergeijk, De Malpie, Ringselvennen, Hageven/De Plateaux, Landschotse Heide, De Flaes, Beuven/Strabrechtse Heide, Soerendonks Goor, Pastoorsweijer, Visvijvers Valkenswaard, Groot en Klein Meer/Vessem en Klotputten/Heuvelse Putten.

Foto: Jacques van Kessel

Als slaappleafts lijken in onze regio over het algemeen de wat grotere wateroppervlakten met daarin ofwel een rustige slaapmogelijkheid in de vorm van een (schier)eilandje of smal dijkje ofwel een rijke, dichte begroeiing aan de oevers het beste te voldoen. Enige uitzondering hierop in De Kempen lijkt momenteel de tijdens de afgelopen telronde ontdekte slaappleafts bij de Heuvelse Putten, waar de vogels eigenlijk in een stukje moerasbos leken te overnachten.

Waar tijdens de enkele telling in de winter van 2004/2005 een voor die tijd al mooi aantal van 36 exemplaren werd genoteerd, hebben we voor de decembertelling afgelopen winter (2012/2013) een **recordaantal van maar liefst 112 exemplaren** kunnen noteren.

In schril contrast met dit soort aantallen staan dan maanden met ijsbedekking, waarbij slapers veelal ontbreken of de aantallen zich tot slechts enkelingen beperken. Als we dat soort maanden buiten beschouwing laten, dan lijkt de stijgende trend in aantallen slapers zich voort te zetten.

Er resteren ook nog wel wat vragen op het gebied van de Grote Zilverreigers en hun slaappleafts:

1. wanneer stagneert deze stijgende trend?
2. waar slapen de vogels tijdens een periode met ijsbedekking?
3. zijn er nog meer (tot nu toe onbekende) slaappleafts in De Kempen?
4. waar komen de vogels die hier overwinteren en/of slapen vandaan?

Een deel van deze vragen wordt al in meer of mindere mate besproken in een recent artikel van SOVON/Olaf Klaassen (<http://www.sovon.nl/sites/default/files/doc/LIM85-1-2012-82-90-Klaassen.pdf>). Het verslag "Grote Zilverreigers en hun slaappleafts" geeft een fraai overzicht van de gedragingen van Grote Zilverreigers op/bij hun slaappleafts (R. van den Heuvel & R. Kastelijn, 2011. Grote Zilverreigers en hun slaappleafts. De Blauwe Klauwier 37 (1): 19-24.).

Met betrekking tot bovenstaande vragen wil ik dan ook een ieder oproepen om speciaal in een periode met ijsbedekking tijdens veldactiviteiten gedurende het winterhalfjaar (wintertelling, bekentelling etc.) **eens goed op te letten op Grote Zilverreigers**.

Twee jaar geleden werd al eens opgemerkt dat gedurende een periode met ijsbedekking, vogels zich tot (en met) het donker langs/bij beken in onze regio ophielden. Mogelijk worden die locaties ook bezet als slaappleafts in zo'n periode met ijsbedekking.

Ook kan het lonen Grote Zilverreigers eens goed te controleren op eventuele (kleur)ringen. Aflezingen van ringen kunnen bijdragen tot het beter in kaart krijgen van waar exemplaren in zo'n winterpopulatie nu vandaan komen.

Op de website Vogels in De Kempen worden in het menu-item Oproepen/onderzoeken de resultaten van de slaappleaftsstellingen van Grote Zilverreigers al vanaf de eerste telling bijgehouden. ■